

Raadhuisplein 2
Postbus 63
3770 AB Barneveld

Telefoon 14 0342
Internet www.barneveld.nl
Whatsapp 0342495902

Lokaal Belang
Raadsfractie gemeente Barneveld
Raadhuisplein 2
3771 ER BARNEVELD

Geachte heer Kevelam,

Datum:
14 november 2025

Ons kenmerk:
xxx

Uw bericht van:
24 september 2025

Organisatieonderdeel:
Team Beheer

Behandeld door:
M. Heijn

Telefoonnummer:
0342495518

Onderwerp:
**Schriftelijke vragen over
Zelf Maaien**

Op 24 september 2025 heeft uw fractie op grond van artikel 42 van de Organisatieverordening van de gemeenteraad, schriftelijke vragen bij het college ingediend over de mogelijkheid het maaien in eigen beheer te nemen. Graag beantwoorden wij uw vragen als volgt.

U stelde de volgende vragen:

1. Kan het college aangeven of het onderzoek naar de mogelijkheid van zelf maaien inmiddels heeft plaatsgevonden?
2. Zo ja, wat zijn de uitkomsten van dit onderzoek?
3. Zo nee, wanneer verwacht het college dit onderzoek uit te voeren en met de raad te delen?
4. Kan het college uitleggen waarom bij afvalinzameling de argumenten servicegraad, flexibiliteit, continuïteit en lokale kennis leiden tot uitvoering in eigen beheer, maar bij maaien van gras niet?
5. Is het college bereid om de mogelijkheden van zelf maaien (opnieuw) te onderzoeken en daarbij ook de voordelen van meer regie, continuïteit, flexibiliteit en mogelijke kostenbesparingen mee te nemen?

Uw vragen kwamen binnen op het moment dat het college een voorstel ontving om met maaien in eigen beheer in te stemmen. Als bijlage bij dat voorstel is ook een raadsmemo gevoegd. Het college heeft ingestemd met dat voorstel. In desbetreffend raadsmemo wordt ingegaan op alle vragen die u stelt. Hoewel u de raadsmemo al ontvangen heeft voegen wij deze nogmaals toe in plaats van in te gaan op uw vragen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

W. Wieringa
secretaris

J. van der Tak
burgemeester

Raadsmemo Maaien gazons in eigen beheer

Datum: 23 september 2025

Onderwerp: Afhandeling toezegging 1084 "onderzoek zelf maaien gras in plaats van uitbesteden"

Ter attentie van: De Raad

Afzender: College van Burgemeester en Wethouders

Portefeuillehouder: M.H.J. Pluimers-Foeken

Mail behandelaar: M.Heijn@barneveld.nl

Samenvatting

De komende jaren zullen wij het maaiwerkzaamheden meer in eigen beheer gaan uitvoeren. Ons groenbeheer ondergaat de komende jaren nodige veranderingen in het kader van o.a. meer biodiversiteit wat het mogelijk en haalbaar maakt om het maaiwerk in eigen beheer uit te voeren. Tot aan 2029 zullen wij steeds meer onderhoud aan gazons en kruidenrijk gras in eigen beheer uitvoeren. We hebben gekozen voor een ingroeimodel, waarbij steeds meer areaal in eigen beheer wordt gemaaid. Met dit besluit verkrijgen we meer invloed op de organisatie, kwaliteit en biodiversiteit van grasareaal binnen de bebouwde komen, binnen financieel acceptabele kaders.

Zowel vanuit onze eigen behoefte tot kennis als naar aanleiding van Toezegging 1084 "onderzoek zelf maaien gras in plaats van uitbesteden", is onderzocht of maaien van alle gazons vanaf 2026 ineens, in eigen beheer kan worden uitgevoerd. Dit vinden wij vanuit financieel en organisatorisch oogpunt niet wenselijk. Het zou ons flink meer gaan kosten dan we nu begroot hebben en de formatie moet met 7 tot 8 fte worden uitgebreid. Bovendien moeten we materieel aanschaffen dat we over een aantal jaren niet meer kunnen gebruiken bij het onderhoud. Door de omvorming van groen in het kader van biodiversiteit wijzigt de wijze van het onderhoud en daarvoor is ander materieel nodig. Een en ander zou kapitaalvernietiging betekenen en daar staan wij niet achter.

Het ingroeien heeft ook als voordeel dat het inpassen van de werkzaamheden kan meegaan in een doorontwikkeling van onze buitendienst waarbij we meer kunnen inspelen op wat in gebieden aan onderhoud gewenst en noodzakelijk is.

Doel

Het doel van deze raadsmemo is om de gemeenteraad te informeren over de resultaten van het onderzoek 'Business case maaien gazons in eigen beheer' en de vervolgstappen uiteen te zetten. Met de business case hebben we het huidige maaibeleid herzien en onderzocht of we meer grip op kwaliteit, organisatie en biodiversiteit kunnen krijgen. Deze raadsmemo dient daarmee ook ter afdoening van Toezegging 1084 "onderzoek zelf maaien gras in plaats van uitbesteden".

Achtergrond

Gemeente Barneveld besteedt het maaien van gazons binnen de bebouwde kom uit aan een aannemer. De afgelopen jaren is de prijs hiervoor scherp opgelopen en tegelijk zijn er negatieve ervaringen over de kwaliteit van het werk geweest. Hierdoor is de vraag ontstaan welke mogelijkheden er zijn om

het gras binnen de bebouwde kom zelf te gaan maaien waardoor er meer grip is op zowel de organisatie als de kwaliteit.

In het voortraject zijn de voor- en nadelen van het maaien in eigen beheer afgewogen met een vooronderzoek. Hiermee zijn de diverse mogelijkheden tegen elkaar afgewogen. Teamleiders beheer en onderhoud hebben op basis van het vooronderzoek besloten een business case te laten uitwerken in overleg met de concerndirecteur.

Met de business case hebben wij de mogelijkheid tot het zelf maaien van gazons nader onderzocht en ook in het licht geplaatst van de ontwikkeling die de gemeente de komende jaren doormaakt in het omvormen van diverse gazons naar kruidenrijk gras ter bevordering van de biodiversiteit. Met het maaien in eigen beheer kan hier beter invulling aan worden gegeven.

Resultaten onderzoek maaien gazons in eigen beheer per 2026

Gemeente Barneveld beheert circa 90 hectare grasvelden van verschillende kwaliteit en verschillend voorkomen binnen de bebouwde kom. Daarvan wordt op dit moment circa 70 hectare als gazon gemaaid. De overige 20 hectare bestaat uit kruidenrijk gras.

In de business case is in eerste instantie gekeken of het haalbaar is om enkel de 70 hectare (intensief gemaaid) gazon vanaf 2026 in eigen beheer te gaan maaien. De 20 hectare kruidenrijk gras is hierbij dus buiten beschouwing gelaten, omdat dit niet binnen de scope van het oorspronkelijke onderzoek valt. Er is gekeken naar:

- Investing in materieel en personeel
- Omvang en randvoorwaarden van maaiteam
- Impact op organisatie en financiën
- Stalling en transport
- Werkzaamheden buiten het maaiseizoen

De belangrijkste resultaten benoemen we hier onder.

Voor het onderzoek is uitgegaan van normbedragen, aangevuld met ervaringen bij onze eigen en ook andere gemeenten. Uit de analyse blijkt dat 5 maaimachines van verschillende omvang nodig zijn om de 70 hectare aan gazon te onderhouden. Er is in het Meerjaren Investerings Plan 2026-2029 nog geen rekening gehouden met de hiermee gepaarde investeringen.

In de business case is onderzocht of inzet van elektrische maaimachines mogelijk is. In het kader van onze duurzaamheidsdoelstellingen (CO₂-emissie reductie) hebben elektrische machines de voorkeur. Ook komt de totale kostprijsberekening goedkoper uit, doordat minder onderhoud nodig is. Wel hebben elektrische machines mogelijke een te lage actieradius (7 uur per dag) en leert de ervaring dat deze machines moeite hebben met te lang, nat of stug gras.

Maaimachines moeten voltijd worden ingezet om rendabel te zijn. Rekening houdend met verlof en verzuim, is gemiddeld 7,3 FTE aan personeel nodig in het maaiseizoen om de gazons op de gewenste kwaliteit te beheren. Hier komt nog 0,25 FTE coördinatie bij om in de planning en werkvoorbereiding te voorzien.

In de tabel hieronder is een samenvatting van de berekening opgenomen. De berekening toont aan dat het maaiwerk zelf 1% tot 3% duurder is geraamd dan de kosten die we in het huidige contract betalen voor hetzelfde werk.

Omschrijving	Diesel	Elektrisch
Materieel (vaste en variabele kosten)	163.026	126.213
Formatie (7,3 fte)	305.068	305.068
Coördinatie (0,25 fte)	17.818	17.818
Overhead (50%)	161.443	161.443
Laadpunten		25.000
Transport	15.117	15.117
Onvoorzien (% van totaal)	24.454	18.932
Totaal voor 70 ha gazon, per seizoen	686.926	669.591
Huidige kosten	665.650	665.650
Kosten zelf maaien tov uitbesteden exclusief kosten buiten maaiseizoen	+21.376	+3.941

Voor de periode buiten dit maaiseizoen (circa half november tot half maart) moet voor het personeel ook werk zijn. De personeelskosten bedragen voor deze periode afgerond €215.000. In de huidige begroting is dekking voor € 110.000, doordat bespaard kan worden op inhuur bij werkzaamheden als 'kanten steken' van gazons langs verharding en 'beladen' bij het ophalen van afvalstoffen. Er is hiermee een tekort van afgerond €105.000 op de huidige begroting.

Gemeente Barneveld heeft in 2021 het biodiversiteitsplan vastgesteld. Vanuit het beheer van gras wordt hieraan invulling gegeven door op meer plekken gazon om te vormen naar kruidenrijk gras. Dit wordt minder of anders gemaaid, en met andere machines. Op deze ontwikkeling is gericht invloed uit te oefenen als het maaiwerk in eigen beheer plaatsvindt. Het is daarom zeker aan te bevelen dit omgevormde areaal in eigen beheer te gaan maaien. Het benodigde machinepark voor 2026 is hiermee echter wel een ander machinepark dan voor 2029. Het nu in eigen beheer gaan maaien van gazons zou een desinvestering kunnen opleveren omdat de benodigde machine maar enkele jaren gebruikt kunnen worden en nog niet zullen zijn afgeschreven als we het omgevormde areaal in onderhoud nemen. Daarnaast is de organisatie volop in beweging om meer gebiedsgericht beheer uit te gaan voeren. Het integreren van de maaiwerkzaamheden kan in deze verandering worden meegenomen als dit geleidelijk gaat plaatsvinden.

Conclusies maaien gazons in eigen beheer per 2026

De volgende conclusies worden in de business case getrokken (zie ook onderstaande tabel):

- Kosten van zelf maaien zijn niet dekkend ten opzichte van de begroting en vragen een meerinvestering.
- De investeringen voor materieel zijn niet opgenomen in het Meerjaren Investerings Plan 2026-2029.
- Benodigd materieel in de situatie 2026 is niet geheel passend bij toekomstige ambities voor 2029.
- Inrichting van het maaiteam en aansluiting bij de organisatieontwikkeling is essentieel.
- Goede voorbereiding is noodzakelijk om het maaiwerk efficiënt uit te voeren.

- Er kan directer en gericht invloed uitgeoefend worden op de gewenste kwaliteit bij maaien in eigen beheer wat vooral in de toekomst essentieel is om aan de doelstellingen op het vlak van biodiversiteit te voldoen.

Omschrijving	Kosten diesel	Kosten elektrisch	Dekking
Totaal 'maai seizoen'	686.926	669.591	
Totaal 'buiten seizoen'	215.258	215.258	
Totaal	902.184	884.849	
Huidige kosten			665.650
Aanvullende dekking vanuit huidige begroting			110.000
Totaal dekking			775.650
Totaal t.o.v. huidige begroting	+126.534	+109.199	

Gevolgtrekking conclusies:

Het is niet kostendekkend in de huidige begroting om de gazons binnen de bebouwde kom vanaf 2026 in eigen beheer te gaan maaien, zoals weergegeven in onderstaande tabel. De meerkosten achten wij te fors. Op basis hiervan is ervoor gekozen om te onderzoeken om 'maaien gazons en kruidenrijk gras per 2029' middels een ingroeimodel redelijkerwijs wel tot de mogelijkheden zou kunnen behoren. Zie hieronder.

Resultaten onderzoek 'maaien gazons en kruidenrijk gras per 2029'

Als alternatief is onderzocht of het mogelijk is om in de situatie van 2029 zowel het gazon als het kruidenrijk gras in eigen beheer te nemen. Hierbij is uitgegaan van dezelfde normbedragen en van de aanname dat per 2029 circa 40% van het gazon is omgevormd tot kruidenrijk gras. Voor de berekening is uitgegaan van een gelijkblijvend totaalareaal, met gebiedsuitbreiding is geen rekening gehouden.

Gebaseerd op het totale areaal van 90 hectare zijn per 2029 in totaal nog 4 maaimachines voor gazon nodig, aangevuld met één tractor met diverse bewerkings-materieelstukken. Dit is een ander machinepark dan voor overwegend gazononderhoud. Er is circa 7 FTE aan personeel nodig, plus 0,25 FTE coördinatie.

In de berekening is uitgegaan van elektrische machines, omdat de verwachting is dat de technologie zich per 2029 verder heeft ontwikkeld. De afvoer van maaisel is toegevoegd als kostenpost. Dit wordt bij het beheer van kruidenrijk gras opgeraapt en afgevoerd, terwijl het bij het beheer van gazons blijft liggen.

In de volgende tabel zijn de kosten opgenomen van het beheer van gazons en kruidenrijk gras per 2029. Hierbij is ook de dekking opgenomen. De huidige kosten zijn hoger dan in de eerdere berekening van het gazon in 2026. Dit komt doordat nu ook de kosten voor beheer van kruidenrijk gras, á € 60.000, zijn meegenomen.

Omschrijving	Lasten elektrisch	Dekking
Materieel	130.157	
Formatie (7 fte)	292.531	
Coördinatie (0,25 fte)	17.818	
Overhead (50%)	73.988	
Laadpunten	25.000	
Transport	15.117	
Onvoorzien	19.524	
Afvoeren maaisel	15.000	
Totaal per maaiseizoen	589.134	
Buiten seizoen		
Formatie (7 fte)	130.014	
Coördinatie (0,25 fte)	7.919	
Overhead (50%)	68.967	
Totaal buiten seizoen	206.900	
Totaal lasten	796.034	
Huidige kosten maaien gazon		665.650
Huidige kosten kruidenrijk gras		60.000
Dekking (kanten steken, beladen)		110.000
Totaal dekking		835.650
Totaal t.o.v. huidige begroting	-39.616	

Conclusies 'Maaien gazons en kruidenrijk gras per 2029'

In de business case worden de volgende conclusies getrokken:

- Benodigde kosten vallen binnen de dekking van de huidige begroting en vallen zelfs iets goedkoper uit.
- De investering in materieel is anders en multi-inzetbaar.
- De impact op bedrijfsvoering is minder groot omdat de gemeente Barneveld vanuit het bermbeheer ervaring heeft met het beheer van kruidenrijk gras.
- Het zelf maaien geeft flexibiliteit en grip op de organisatie en kwaliteit.

Besluit college

Op basis van de conclusies kiezen wij om te starten met een ingroeimodel vanaf 2027 waarbij de gemeente omgevormd areaal (van gazon naar kruidenrijk gras) zelf gaat beheren. Gelijktijdig met het ingroeimodel van kruidenrijk gras, gaan we ook stapsgewijs de (intensief gemaaide) gazons in eigen beheer nemen. Het geeft de mogelijkheid om ervaring op te doen en toe te groeien naar het compleet in beheer nemen van maaiwerk in 2029.

Een ingroeimodel geeft ook de gelegenheid om de ecologische uitwerking verder vorm te geven en aan te sluiten bij de resultaten van de organisatieontwikkeling. Investerings kunnen in een later stadium worden gedaan, rekening houdend met de gemeentelijke P&C-cyclus.

Om een zorgvuldige uitvoering te borgen wordt een jaarlijkse evaluatie uitgevoerd. Hiermee wordt gezien of uitvoering aansluit op de doorontwikkeling. Deze evaluatie zal met het college worden gedeeld.

Vervolgstappen

In de Kadernota 2027-2030 worden de benodigde investeringen opgenomen. In de doorontwikkeling van de organisatie wordt rekening gehouden met een uitbreiding van het takenpakket.